

PETTERI TIKKANEN POKKAISI SARJAKUVAYÄEN TIETOISUUTEEN 1990-LUVUN PUOLIVÄLISÄ. OPISKELLESSAAN LAHDEN MUOTOILUINSTITUUTISSA TIKKANEN JULKAISI VILLE PYNNÖSEN KANSSA KAKSI RUNSAASTI HUOMIOTA KERÄNYTTÄ OMAKUSTANNETTA – PEE NIIN KUIN PELKO JA KAMMO. LEHTIEN VANHOISTA EC-KAUHUSARJAKUVISTA AMMENTAVISSA TARINOISSA OLI TUORE OTE. NIISTÄ SAATTOI AISTIA AIDON RAKKAUDEN AIHEESEEN.

SITTEMMIN TIKKASEN URA LÄHTI TASAISEN NOPEAAN NOUSUUN. HÄN VOITTI KENIN SARJAKUVAKILPAILUN PÄÄPALKINNON HISTORIAALLISET KAKSI KERTAA PERÄKKÄIN, VUOSINA 1997 JA 1998. ENSIN PITKÄ TARINA OUTO ÄITI-PUOLI OLI RAADIN MIELEEN, SITTEEN KOLAHTI TAITAVASTI LASTEN MAAILMAA KUYAAYA STRIPPISARJAKUYA KANERYA.

KOLMANNEN PERÄTTÄISEN VOITON MAHDOLLISUUTTA LISÄLMESTA ALUNPERIN KOTOISIN OLEVALLE TIKKASELLE EI SUOTU – SEURAAVANA VUONNA HÄNET OTETTIIN KENIN KILPAILUN TUOMARISTOON!

VIIME AIKONA TIKKANEN ON TEHNYT TÖITÄ GORILLAN VIMMALLA. HÄN PIIRTÄÄ YLIOFFILASLEHTEEN ENTISEN TYTTÖYSTÄVÄNSÄ JENNI JANATUISEN KUVITTAMA A OPISKELIJASARJAKUYA A DISTEITÄ JA TV-MAAILMAAN PAULI KALLION KÄSIKIRJOITTAMA A ANNAN JA OTON OLOHUONETTA. JOULUKUUSSA ILMESTYI LIKEN PYSTYKORYAKIRJA-SARJASSA ALBUMI DE MOSAMBIQUE PORTAGEM NORMAL, JOKA EI OLE PERINTEINEN SARJAKUYA-ALBUMI, VAAN SIHEN ON KOOTTU JOUKKO PIirroksia ja luonnoksia TIKKASEN MOSAMBIKIN MATKASTA VUODELTA 1998. NIIN KUIN TÄSSÄ EI OLISI TARPEEKSI SYYTÄ HAAS-TATTELUUN, TAMMIKUUSSA ILMESTYI GOREHOUD-LEHDEN YÄLISÄ HÄMÄRÄ N:O 4 -KAUHUSARJAKUYALEHTI.



“KONTRASTI ON A JA O”, SANOO HARMONIAA RAKASTAVA PETTERI TIKKANEN

Ville Hänninen

Oli jo aikakin mennä jututtamaan Tikkaista Café Meteorin viihtyisään ilmapiiriin. Hyvä lukija, kuvittele vieresi sarjakuva-automaatin vieressä keskusteleva sarjakuvakansa ja parinkymmenen metrin päähän kokousta pitävä Sarjakuvantekijät ry. Sen jälkeen ajattele, että kaikki mitä seuraavaksi luet, on todellisuudessa puhuttu jäljittelemättömällä, kauliin “puhtaalla” lisälmen murteella.

MISTÄ KAIKKI ALKOI?

“Mä menin pienenä aivan sekaisin Aku Ankkoihin. Rupesin kutsumaan vanhempia ja sukulaisia Disney-nimillä. Vanhempmat hätääntyivät ja menivät neuvolaan kysymään neuvoa. Sitten ne pistivät Akut kaappiin.

Muutamaa vuotta myöhemmin tulivat supersankarit, varsinkin Marvelit. Muistan, miten menin

ostamaan Marvel-lehden ekan numeron, olikohan se vuonna 1987... se maksoi kai 18 markkaa, joka oli hillitön summa sen ikäiselle. Ne kolahti tosiaan täysillä.

Nyt myöhemmin niitä katsoo eri tavalla. Vieläkin kyllä tykkään monista Marvel-sarjakuvista, varsinkin Jack Kirbyn piirtämistä. Kirby oli ylivoimaisesti mielikuvituksellisin koko tuosta porukasta. Hänellä oli selkeä visio omasta maailmastaan. Geometrisuus ja vahvat viivat yhdistyivät pehmeisiin linjoihin. Vehkeissä ja kojeissa on sellaista kasvinomaista runsautta.”

“Kcmissä toissa vuonna voittaneen Kanervan hahmon esikuva löytyy satukirjasta Päivänkakkarakylän pikku veturi. Löysin kirjan ja ihastuin hahmoon. Inhimillistin sitä lähinnä silmien kohdalta. Tein niistä sellaiset, joihin lukija voi samastua helpommin.

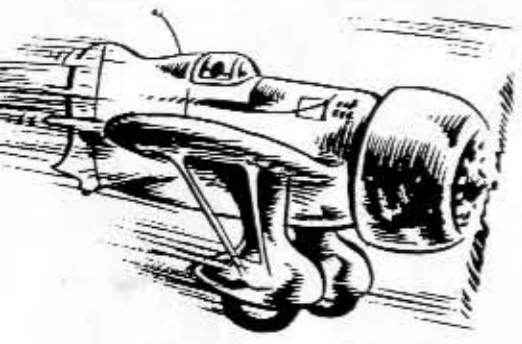
Oon lukenut muutenkin venäläisiä ja tsekkiläisiä satuja paljon. Rosvo Rudolf ja Myyrä ovat hienoja, ihastuttavan... leppoisia. Sama leppoisuus näkyy mun sarjakuvissakin.

Japanilainen sarjakuva ja sen tapaa käyttää tyhjää tilaa on tuonut mun tyyliin ilmavuutta. Pätkityt ruuturajaukset ja muut on sieltä peräisin.

Tummat varjot taas tulee kauhusarjakuvista.”

“Kontrasti on kaiken A ja O. Jos edustan sarjakuvallisesti uscin pikkukivaa





osastoa, muu puuhastelu voi olla rajumpaa. Näin syntyy hauska ja mielenkiintoinen yhdistelmä."

HÄMÄRÄ-JATKUMON SALAT

"Eri ilmaismuotoja yhdistelevä Hämärä-jatkumo on syntynyt vähitellen. Kaikki alkoi viime vuonna Hämärä n:o 5 -keltasta Kemlin sarjakuvapäivillä. Sen jälkeen on ilmestynyt joulun alla albumi Mosambikin matkastani ja tammikuun Gorehoundissa Hämärä n:o 4, sarjakuvalehti teemalla "outoja rakkaustarinoita".

Tärkein osatekijä koko Hämärä-jatkumon syntyyn on, että minulla on mielenkiintoa niin moneen suuntaan. Aloin jossain vaiheessa vain miettiä, miksi jonkin jatkumon täytyy olla aina tietynlainen ja tietyllä tavalla etenevä. Siis esimerkiksi Aku Ankan taskukirjoja tulee aina tietyin väliajoin uusi ja ne kaikki näyttävät tietynlaisilta.

Olen tehnyt paljon sarjakuvia ja kuvituksia. Ajattelin, että voisin Hämärän kautta edesauttaa muiden intressieni julkituloa ja samalla löytää vaihtelua normaaliin työhöni.

EC:n klassiset tarinat ja kauhusarjakuvat yleensäkin on mun sydäntä lähellä. Ja tietysti kauhuelokuvat. On mukavaa tuoda nämä suosikkini mukaan showesityksiin. Viime keväänä järjestetyssä Something Weird -kauhuleffatapahtumassa oli livenä hirviöitä, vapaapainijoita ja terveydenhoitajia (siltä varalta, että joku saa kohtauksen elokuvien aikana). Se tapahtuma oli mahtava. Arvottiin videoita ja paitoja ja sieltä sai monenmoista brosyriä. Silloin tajusin että hitto, ihmisille voi antaa enemmän!



Sarjakuvapiirtäjä Kati Rapien kommentti: "Asuin Lahdessa opiskellessani samalla kadulla kuin Petteri, Karjalankadulla. Muistan, kun Petteri juoksi sinne tänne innokkaana ja näytti luonnoksiaan kaikille, jotka jaksivat katsoa."



SARJAKUVA, RAKASTETTUNI

"Sarjakuvien tekeminenkin liittyy mulla tiettyyn ilmaisemisen tarpeeseen. Mulla on mainostoimistoihinkin ja moniin muihin paikkoihin kyttyjä, mutta se ei ole sama asia. Sarjakuvissa saa tehdä mitä haluaa.

Jos joku henkilöstölehti tilaa sarjakuvan, ne näkee sen vain "sisustuksellisenä elementtinä", ei muuta. Kun on itse luvut sarjakuvia paljon, ei voi enää olla neitsyt. Väkisinkin näkee, kun mennään, mistä aita on matalin.

Pisteiden kanssa olen tehnyt joskus kaiken hirmu pedantisti, uhrannut todella paljon aikaa siihen. Sitten joskus oon vaan sutaissut sarjan. Silti palautteen määrä on sama, sitä ei tule.

Oma itsekritiikki on lopulta se, mikä asettaa rajat."

Värimaailma kurottaa kohti harmoniaa "Mä yritän aina saada töihini tasapainoisen, mukavan värimaailman. Sama pätee kuvaan ylipäänsäkin. Sen täytyy olla "tasapainossa".

Tuottaminen on oman kehittymisen kannalta tärkeää. Kun tekee paljon, syntyy rutiini ja sitä kautta taitoja tehdä asioita.

Sarjakuvallinen veriröpöttely on nähty moneen kertaan. Sen sijaan keikat herättävät reaktioita. Kun meillä oli tammikuussa yhdistetty keikka ja vapaa painimatsi Helsingin Semifinalissa, yleisö eli mukana villinä. "Onko tuo tosiaan oikeaa verta?"

"Olen suunnitellut jatkoa jo aika pitkälle. Hämärä n:o 7 tulee olemaan monologi-muotoinen splatterteatteriesitys. ideaana on, että en näytä suoraan verisiä tapahtumia, vaan kerron splatterin monologina. Yritän saavuttaa splatterin tehot sanoilla.

Hämärä n:o 12 on jouluspesialli. Äitini on tehnyt tonttukirjan, johon minä teen kuvituksen.

"Perimmäisenä tavoitteena on elämyksellisyden tuottaminen. Sarjakuvilla jopa elätän itseäni, mutta tässä toteutan itseäni."

MINÄ JA HANS

"Ystäväni Hans Nissen sanoi, että mun pitäisi keskittyä rockiin ja performanssitaiteeseen sarjakuvien tekemisen sijaan. Hän on hyvä tyyppi, äärimmäisen kriittinen kaikkia mun tekemisiä kohtaan. Kritiikin voi ottaa hyvin vastaan, kun se tulee asiasta. Ei oo päässyt ylipistymään, kun joku kaataa paskaa niskaan koko ajan.

Hans tekee hurjan pohjatyön omiin sarjakuviinsa ja kuvituksiinsa. Hän saattaa tehdä jostain piirroksestaan jopa sata luonnosta.

Mulla on erilainen lähestyminen asiaan. Jos perusidea tulee esiin parilla luonnoksella, niin sillä hyvä. En hio ja etsi enempää."

Silloin voi joskus yllättäkin itsensä.

Pari vuotta sitten mun värimaailmani aukeni yllättäen. Löysin Puolasta guassinaappeja. Tykkään just tietynlaisista murretuista sävyistä, joita niiden kanssa, vähän sekoittamalla, sai aikaan. Niitä kun käytti, niin siveltimellä tuli tosi hyvännäköisiä vetoja.

Nappeja käyttäessä tulee sellainen vanha, löykkimielisen "retro" olo. Sellaista värimaailmaa ei sarjakuvissa usein näe. Ainakaan piirrosoriginaaleissa, jotkut hyödyntää samaa värimaailmaa, kun ne tekee kuvituksia tietokoneella.

Mustavalkoiset sarjakuvat ovat vähän jääneet, varsinkin kun teen sekä TV-maailmaan että Ylioppilaslehteen väreillä. Ne vie voimia."

NAINEN, IKUINEN MYSTEERI JA LOPUTON TARINOIDEN LÄHDE

"Oon elänyt koko ikäni tyttöjen kanssa. Siksi kai tarinoissani, esimerkiksi Kanerva-stripeissä on naishahmoja. On haastavaa yrittää saada vastakkaisen sukupuolen edustaja toimimaan sarjakuvassa. Michen olemuksen näkee ja tuntee, kun itse sattuu olemaan sellainen. Nainen on mulle edelleen mysteeri.

Pieni tyttö, Kanerva, on toisaalta sukupuoleton. Pienenä oli aika sama, onko poika vai tyttö. Ajatusmaailma ei eronnut niin hirveästi toisesta hiekkalaatikon reunalla istuessa."

MATKA MOSAMBIKIIN ELI KUINKA MATKAT VAPAUTTAVAT MIELEN

"Menin Mosambikiin, Nampulan kaupunkiin keväällä -98. Olin siellä kuu-kauden Karjalaisen Jussin ja Leinosen Ritvan kanssa. Vedimme kymmenen

ANNAN JA OTON OLOHUONE



päivän kurssin paikallisille. siihen liittyi esimerkiksi kirjansitomista ja kuvitusten tekoa.

Katselimme elämänmenoia siellä ja kierreltiin laitakujiakin. Mosambik taitaa olla maailman köyhin maa, mutta hyvin onnellisia tuntuivat silti olevan.

Piirsin retkellä sen, mitä näin tai koin. Kuvallisesti matka oli hämmästyttävän vapauttava, kun mitään ei tarvinnut tehdä vartavasten kenellekään. Vain itselle."

"Tuntui kuin pikkulapsi olisi löytänyt jotain itsestään." ■

"Kun sarjalla kuten Pisteltä on olleet hahmot, jotka ihmiset tunnistavat, miksi pitäisi jatkaa samalla uralla? Joskus on löydettävä henkinen pakotie, tehtävä toisin."



PETTERI TIKKASEN
Tuotantoa

OMAKUSTANTEET

- KUOLEMA KUMMINA 1993
- "SUOLLA" PAIKKA JOSSA VOI KUOLLA 1994
- KYKLOOPPI JA MUUTA ROSKAA 1995
- PEE NIIN KUIN PELKO 1995
- KAMMO 1997
- SURMA (GOREHOUDIN TILAAJALAHJA) 1997

HÄMÄRÄ-JATKUMO

- hämärä no. 1 kokoelma p. Tikkasen sanottomia sarjakuvia
- hämärä no. 3 De Mosambique portagem normal
- hämärä no. 4 outoja rakkaustarinoita, gorehoundin tilaajalahja 2000
- hämärä no. 5 Garage band! Ultimate Action!! Bähinää & Uhoat!

SÄÄNNÖLISESTI ILMESTYVIÄ LEHTISARJAKUVIA

- TV-maailma: Annan ja Oton olohuone (käsikirjoitukset Pauli Kallio)
- Ylioppilaslehti: Pistettä (käsikirjoitukset Jenni Janatuinen)
- Aseman lauset ry:n jäsenlehti: Chari Kanerva (sekä käsikirjoitukset PT)